

Miljö och Energidepartementet
103 33 Stockholm
m.registrator@regeringskansliet.se
m.remisser-energi@regeringskansliet.se.

Remissvar Förslag till strategi för ökad användning av solel (ER2016:16)

Solelkommissionen har tagit del av Energimyndighetens (EM:s) rapport förslag till ökad användning av solel (ER2016:16) och lämnar härmed sina synpunkter på förslaget. Solelkommissionen är ett nätverk som består av Vasakronan, HSB, JM, Telge Energi och Solkompaniet som arbetar för att skapa regelverk som möjliggör för elkunder att bli egenproducenter av el.

Övergripande synpunkter

Solelkommissionen är mycket positiv till utredningen som helhet och ser den som viktig för att ta ett samlat grepp om solelfrågorna i Sverige. Det är utmärkt att det formuleras ett mål för andelen solel i Sverige och EM:s syn potentialen är 5-10 % är ett rimligt mål. Vår bedömning är dock att 10 % kan uppnås redan till 2030. Vårt förslag är att målet sätts till 10 %, det skapar en tydlighet för elmarknadens alla olika aktörer och inte minst elnäten. Vi önskar självklart att målet kan tidigareläggas, men det mest betydelsefulla är att det sätts ett mål.

Det är bra att EM lagt in en kontrollstation 2019 och vi anser det rimligt att majoriteten av de förslag som EM har i sin utredning är genomförda till 2019 och inte 2022. Kontrollstationens fokus bör istället vara att identifiera om det finns nya hinder som behöver lösas för att målet på 10 % ska nås.

Vi delar också EM:s syn att det viktigaste är att förändra regelverken så att de främjar solel och inte att etablera nya stödsystem. Fokus bör vara att anpassa regelverken så att småskalig solel kan byggas på befintliga och nya tak.

VASAKRONAN

TelgeEnergi

HSB – där möjligheterna bor

Byggnader står idag för nära 40 procent av landets energianvändning, men potentialen att minska behovet av inköpt energi är stor. Taken på flerbostadshus kan spela en viktig roll, både i befintlig bebyggelse och då det byggs nytt. I Sverige bygger vi robusta tak, gjorda för att bära hundratals kilo snö. Det innebär också att taken är ovanligt lämpade för solceller, vars vikt är ringa i jämförelse med snön. Ändå lämnas tak tomma, vilket är ett onödigt slöseri med en potentiell energiresurs.

Vi delar också EM:s synpunkt att det är viktigt att spelreglerna för kundägd solel slås fast i tydliga regelverk och ger så lite utrymme som möjligt för tolkningar. Vi anser även att det finns ett stort behov av förenklingar i lagstiftningen. Lagen om skatt på energi som är central för solel är idag mycket svår att ta till sig. Den är skriven utifrån en elmarknad med traditionella roller som producent, nätbolag och kunder som enbart förbrukar el. Det som rör solel är därför skrivit som undantag, vilket gör det mycket svårt för de elkunder som väljer att producera egen el att ta del av och förstå den.

De svårtydda regelverken blir då ett hinder isig. Vårt förslag är att man samlar det som rör egenproducerad förnybar el i ett eget kapitel så att alla de tiotusentals kunder som kommer beröras enkelt kan ta till sig vad som gäller. Här kan självklart även EM:s förslag till informationsplattform vara en viktig insats för att snabbt stärka kundens ställning.

EM:s uppdelning i olika anläggningsstorlekar

Solelkommissionen anser inte att man kan förenkla så kraftigt och dela in anläggningarna enbart i storleksklasser. Det är nödvändigt att ta hänsyn till vilken typ av fastighetsägare det är som berörs. Anläggningar upp till 68 kW innehåller tex alla villaägare men även ägare till flerbostadshus, allt från allmännyttiga bostadsbolag, bostadsrättsföreningar och privata fastighetsägare. Nedan följer kommentarer till EM:s förslag:

Ersätt investeringsstöd med SolROT till privatpersoner

Vi stödjer helt EM:s förslag att ta bort privatpersoner från investeringsstödet. Idag innebär de långa kötiderna att investeringsstödet bromsar villaägarnas solcellsbyggande. Kön är avskräckande och det kräver en speciell ansökan. EM:s förslag att ersätta investeringsstödet

VASAKRONAN

TelgeEnergi

SOLKOMPANIET

med en SolROT på 50 % på arbetskostnaden är ett mycket bra förslag. Det förenklar kraftigt och kommer få fler villaägare att välja solel till sina tak. Villaägarna är vana vid ROT avdraget och det kräver enbart ett kryss när man beställer så får man avdraget direkt på fakturan. Vid utformningen av SolROT är det viktigt att inkludera nybyggda villor som idag inte omfattas av det vanliga ROT avdraget.

Höjd storleksgräns från 63 amp till 100 amp för gratis elmätare

Vi stödjer helt EM:s förslag att gränsen för gratis elmätare och elmätning harmoniseras med reglerna för skattereduktionen som går upp till 100 amp. Det förenklar och betyder mycket för tex de bostadsrättsföreningar som omfattas av skattereduktionen.

Anläggningar upp till 68 kW i elcertifikatsystemet

Vi stödjer att privatpersoner kan tas bort från elcertifikatsystemet och istället få en högre skattereduktion. Även de andra kunder som får skattereduktion kan tas bort. Det minskar kostnaderna för EM för administrationen av elcertifikatsystemet att de många villaanläggningar inte längre omfattas. Och det gör det enklare för villaägarna att de inte behöver sätta sig in i elcertifikatsystemet för att bli egenproducent av solel.

Elcertifikatsystemet har stor betydelse för anläggningar mellan 20 och 68 kW som är den normala storleken som byggs på flerbostadshus. Det är därför avgörande för allmännyttiga bostadsbolag, privata fastighetsägare med hyreshus och bostadsrättsföreningar att dessa anläggningar fortsatt omfattas av elcertifikatsystemet. Solelkommissionen motsätter sig därför att kunder som inte får skattereduktion tas bort från elcertifikatsystemet. Om den stora gruppen av fastigheter som flerbostadshus utgör skulle uteslutas från elcertifikaten skulle det enbart leda till behov av ett fortsatt investeringsstöd eller andra åtgärder.

Elcertifikatsystemets betydelse och investeringsstödet utfasning

Solelkommissionen är mycket positiva till elcertifikatsystemet och att det kommer att förlängas till 2030. Historiskt har solelutbyggnaden i Sverige varit beroende av det särskilda

VASAKRONAN

TelgeEnergi

SOLKOMPANIET

investeringsstöd som inrättades 2009 och elcertifikatsystemet har haft mindre betydelse. Priserna på solceller har dock gått ner kraftigt under denna period och snart är det möjligt att bygga solel för egen förbrukning utan investeringsstöd, om man erhåller elcertifikat och får använda sin egenproducerade el utan att betala energiskatt. Solelkommissionen verkar därför för att investeringsstödet ska fasas ut fram till 2019 och inte förlängas.

För perioden fram till 2030 kommer utbyggnaden av solel därför vara mycket beroende av elcertifikatsystemet för att man ska nå det långsiktiga mål som EM satt upp.

Solelkommissionen anser det viktigt att man fasar ut investeringsstödet fram till 2019, dvs gör det stegvis. En första viktig förändring är att ta bort privatpersoner, det andra att sänka nivån årsvis för de som omfattas. Eftersom man idag inte vet när man kommer få sitt investeringsstöd är det viktigt att det är stödnivån som gäller när man ansöker som också gäller när man eventuellt får det beviljat.

Det är även viktigt att stödet fokuserar på de solelanläggningar som har störst behov, vi ser tex att anläggningar som är större än 255 kW har behov av fortsatt stöd på den 30 % nivå som finns idag. Dessa anläggningar kommer att belastas med energiskatt även om hela produktionen används internt. Det gör att investeringsstödet blir avgörande för att de ska byggas. Det är därför viktigt att höja max beloppet på 1, 2MSEK så att det motsvarar 30 % av investeringskostnaden för större anläggningar. Vi avser att återkomma till departementet i frågan om hur stödet kan förändras eftersom det inte är i fokus i solelstrategiutredningen.

Behåll elcertifikatsystemet grundutformning

Solelkommissionen anser att det är viktigt att elcertifikatsystemet fortsätter att ha syftet att öka utbyggnaden av förnybar energi och inte får nya uppgifter som att tex hantera effektfrågan. Vi stödjer därmed Energimyndighetens förslag i sin andra utredning om elcertifikat att lämna effektfrågor utanför när man förlänger systemet till 2030. Det är bra att höjningen av det svenska målet med 18 TWh sker inom ramen för det befintliga elcertifikatsystemet.

Ett marknadsbaserat stödsystem som elcertifikatsystemet bygger på förutsägbarhet för aktörerna som ansvarar för prisbildningen. Solelkommissionen anser därför även att det är viktigt att kvotkurvan fortsätter att sättas utifrån en linjär utbyggnad och inte som i

Energimyndighetens förslag tillförs en ny uppgift att fördela utbyggnaden av förnybar energi utifrån en svårdefinierbar nivå på lämpligt överskott av el i Sverige.

Höjd gräns för skattereduktion

EM föreslår att en höjd effektgräns för skattereduktionen ska utredas för att fler anläggningar ska omfattas. Solelkommissionen anser att det är viktigare att skattereduktionens begränsning till 30 000 kWh/år ska gälla per anläggning. Inte som idag per juridisk person. Det gör att flerbostadshus, som precis som villor alltid har ett överskott av el på dagtid, inte får tillgång till skattereduktionen. Flerbostadshus bygger oftast enbart mindre anläggningar, upp till 68 kW (motsvarar gränsen i skattereduktionen på en max säkring på 100 amp). Syftet med skattereduktionen är att få fastighetsägarna att använda sina tak för elproduktion och i Sverige ägs oftast flerbostadshus av en BRF, ett kommunalt bostadsbolag eller ett privat bolag. Och man äger alltid ett flertal fastigheter.

Idag kompenseras det av investeringsstödet, men Solelkommissionen anser att investeringsstödet ska fasas ut och då behöver flerbostadshusen lika behandlas, och skattereduktionen inte vara beroende av antalet fastigheter i respektive bolag. Att skattereduktionen gäller per anläggning och inte per juridisk person ligger också i linje med den förändring som regeringen avser att göra när man tar bort 255 kW gränsen per juridisk person, som är en förändring som Solelkommissionen är mycket positiva till. Ett alternativ till att ta bort begränsningen per juridisk person är att höja gränsen på 30 000 kWh/år per juridisk person till 100 000 kWh. Och ha kvar den på 30 000 kWh per anläggning för att den ska gälla enbart mikroproduktion.

EM har en utmärkt övergripande strategi att regelverken måste förenklas och harmoniseras för att underlätta för kunderna. Solelkommissionen anser att skattereduktionen borde utgå ifrån en effektgräns på soleanläggningen och inte storleken på förbrukningsabonnemanget som idag. Regelverket i lagen om skatt på energi utgår ju enbart från effektgränser, så det skulle underlätta att även reglera för skattereduktionen gör det. Gränsen är idag 100 amp, vilket motsvarar en effekt på 68 kW. Idag finns det i flerbostadshus ofta mindre soleanläggningar under 68 kW som inte får skattereduktion pga av att deras elabonnemang är större än 100 amp. Solelkommissionen föreslår därför att regelverket harmoniseras och att gränsen sätts till 68 kW för soleanläggningar för skattereduktionen.

Om skattereduktionen har en effektgräns för soleanläggningen istället för på förbrukningsabonnemanget skulle

Skattereduktion på elfakturan

EM föreslår att elhandlarna på frivillig basis ska informera kunderna om att skattereduktionen på elräkningen. Solelkommissionen anser däremot att lösningen måste gälla alla och även hantera utbetalningen av skattereduktionen.

Solelkommissionen anser att dagens skattereduktion till villaägare som bygger solet ska ges på elfakturan månadsvis istället för som idag i deklarationen året efter. Det skulle kraftigt öka effekten av skattereduktionen, dvs fler villaägare skulle bygga solceller vid en oförändrad nivå på skattereduktionen än när man får den ett år i efterskott i sin vanliga deklaration.

Vi har därför tidigare framfört att skattereduktionen bör flyttas till energiskatten så att elhandlarna, som är skattskyldiga redan idag, skulle kunna hantera skattereduktionen till kunden. Vi har förstått att Finansdepartementet ser hinder i EU regelverken i att energiskatten under sommarmånaderna kommer att bli negativ. Solelkommissionen ser det därför som viktigast att man genomför förändringen att elkunderna får skattereduktionen direkt på fakturan. Elhandlarna har tillgång till mätvärden, eftersom man köper överskottet som berättigar till skattereduktionen. Det som krävs är att elhandlarna ska få en skyldighet att ge kunden skattereduktionen månadsvis och begära återbetalning från Skatteverket. På det sättet uppnår man att kunden får skattereduktionen direkt på elräkningen. Det blir samma hantering som en hantverkare har idag som utför tjänster till privatpersoner och ger skattereduktionen för ROT direkt på sin faktura. Rutinen är digitaliserad för ROT och föranleder minimal administration för elhandlarna om skattereduktionen för solet hanteras på samma sätt.

Breddad skattereduktionen till lägenheter

Solelkommissionen anser att det är betydelsefullt att alla får möjlighet att producera egen förnybar energi till lika ekonomiska villkor – även de som inte äger sin fastighet. Det är

VASAKRONAN

TelgeEnergi

SOLKOMPANIET

därför ett naturligt nästa steg att bredda skattereduktionen som infördes 1 januari 2015. Idag omfattar den endast villaägare och andra mindre fastighetsägare som bygger solel på sina egna tak. Vi saknar förslag om detta i EM:s utredning.

Över hälften av de svenska hushållen bor i lägenhet och en stor del av villaägarna har inte tak som är lämpliga för solel. Samtidigt är intresset för att producera sin egen förnyelsebara el stort bland hushållen. Solel kan byggas på flerbostadshus och i större anläggningar och ägas gemensamt i en ekonomisk förening. Den el man producerar tillsammans med syftet att täcka sin egen elförbrukning bör självklart behandlas lika. Därför föreslår vi att skattereduktionen breddas till andelsägd sol och vindel.

Solelkommissionen anser att det är av stor vikt att skattereduktionen ges direkt på elfakturan, vilket vi argumenterat för i vårt förslag om dagens skattereduktion. Vi har tidigare verkat för att skattereduktionen ska ges mot energiskatten istället för inkomstskatten. Elhandlarna kan enkelt föra den vidare på elräkningen till kunden och det krävs inte att man etablerar något nytt informationsutbyte av mätvärden för att genomföra reformen. Men när energiskatten nu flyttas till elnätsföretagen 2018 så försvåras detta eftersom elnätsföretagen inte har tillgång till informationen om kundens andelsandel. Vi anser därför att skattereduktionen ska kopplas till inkomstskatten, men att elhandlarna ska få en skyldighet att ge kunden skattereduktionen månadsvis och begära återbetalning från Skatteverket. På det sättet uppnår man att kunden får skattereduktionen direkt på elräkningen. Det blir samma hantering som tex en hantverkare har idag som utför tjänster till privatpersoner och ger skattereduktionen för ROT direkt på sin faktura. Rutinen är digitaliserad för ROT och föranleder minimal administration för elhandlarna om skattereduktionen för solel hanteras på samma sätt.

Vårt förslag i korthet:

- *Inkomstskattelagen (1999:1229) kapitel 67 paragraf 27* bör tillföras en paragraf om att skattereduktionen även gäller den som innehar andelar i en ekonomisk förening som levererar sol och vindkrafts el till sina medlemmar.
- Underlaget för skattenedsättningen får inte överstiga 30 000 kWh per medlem och år eller överstiga medlemmens årliga elförbrukning.
- Skattereduktionen är 30 öre per kWh.

VASAKRONAN

TelgeEnergi

SOLKOMPANIET

Det innebär att skattenedsättningen blir på samma nivå som dagens energiskatt på 29,2 öre. Dvs att principen om att egenproducerad el ska få användas utan att belastas med energiskatt, omfattar även el som produceras tillsammans. Det skapar förutsättningar för att den andelsägda elen ska kunna byggas ut. Skattereduktionen för en genomsnittskund som förbrukar 5 000 kWh/år blir 1 500 kr/år. Kostnaden för skattenedsättningen blir vid 100 000 hushåll 150 MSEK/år.

Elnätstariffernas utformning

EM:s har konstaterat att elnätstarifferna utformning är viktiga för att behålla och skapa incitament för kundägd solel. Solelkommissionens stödjer denna bedömning och tycker att Ei bör få rätt att reglera utformningen av elnätstariffernas struktur med detta syfte. Det kommer även förslag i Ei utredning om efterfrågefleksibilitet som nyligen presenterats och som blir viktiga för solelstrategin. Solelkommissionen anser att det bör införas ett krav på att minst 50 % av elnätsavgiften bör vara per kWh för att säkerställa att incitament finns att bygga solel och reducera den mängd el man köper in.

Rätten att flytta småskalig solel

EM tar i sin utredning inte upp problemet med att man idag inte får flytta egenproducerad el mellan egna förbrukningspunkter. Ett bra exempel är flerbostadshus, där man ofta bygger flera byggnader på samma fastighet. Om man använder de tak som är lämpliga för solel optimalt får man överskott som skulle kunna användas i de andra byggnaderna på samma fastighet. Idag omfattas inte flerbostadshus av förordningen om icke koncessionspliktiga nät (IKN). Solelkommissionens förslag är att flerbostadshus ges rätt till att ha ett IKN, det skulle göra att taken används på ett optimalt sätt både på befintliga hus men även på alla de flerbostadshus som ska byggas under de kommande åren. Begränsningen för att få flytta egenproducerad el för att täcka sin användning av el i andra byggnader på samma fastighet kan ha samma 255 kW gräns som det övriga regelverk.

Det bör även införas en rätt att flytta överskottsel från småskalig solel, dvs anläggningar upp till 255 kW, via det allmänna elnätet till andra av sina egna förbrukningspunkter utan att det utlöser energiskattebeskattning. Skatteverket har i sina ställningstaganden redogjort för att

man anser det rimligt att användningen av elnätet inte ska utlösa energiskatteskyldighet så länge som elen timavräknas. Då sker enligt Skatteverket ingen försäljning av el. Det bör vara självklart att elnätet ska vara öppet även för elkunderna så länge som de betalar den rörliga elnätsavgiften när de använder nätet. Solelkommissionen ser att en flytt rätt är en viktig regelförändring som måste in i lagstiftningen och när den finns på plats vara ytterligare något som gör att förutsättningarna för att avsluta investeringsstödet är på plats.

Solelskatten för fastighetsägare med många anläggningar under 255 kW

I promemorian om utvidgad skattebefrielse i december 2016, kom regeringens förslag om att ta bort "solelskatten" som infördes den 1 juli 2016. Vi är mycket positiva till att förändringarna i lagen om skatt på energi görs genom en skattenedsättning till 0,5 öre/kWh för de fastighetsägare som har ett stort antal anläggningar under 255 kW och som därmed passerar gränsen för att totalt i den juridiska personen ha mer än 255 kW.

En investering i solceller görs med 30 års perspektiv, vilket gör att det är avgörande att regelverken är stabila och långsiktiga. Det gör att vi avråder starkt från förslaget i promemorian att utvärdera skattenedsättningen om fem år. Det skapar en osäkerhet som gör att skattenedsättningen inte får samma effekt. Det är samma sak för solceller som för tex investeringar i en pappersmaskin eller en serverhall, det är mycket långsiktiga och kräver stabila regelverk för att de ska genomföras i Sverige. I nedsättningen av energiskatten till industrin och serverhallar finns inga skrivningar om att den ska ses över var femte år och det måste bort även från soleldelen.

Anläggningar som är större än 255 kW

För anläggningar över 255 kW är det efter den 1 juli 2016 en skarp gräns som innebär att det i praktiken blir ett stopp för byggandet av anläggningar mellan 255 kW och ca 1 000 kW. För ännu större anläggningar förbättras ekonomin genom att de genom storleken blir billigare att bygga.

I Finansdepartementets promemoria om utvidgad skattebefrielse i december 2016 skriver man att man vill skapa de bästa förutsättningarna för att Sverige ska ta tillvara på

solelpotentialen på taken genom att i steg 2 sänka skatten ytterligare från 0,5 öre till noll för anläggningar upp till 255 kW. Det skulle ske genom att man begär ett speciellt undantag från EU. Solelkommissionen tycker inte att det är nödvändigt att sänka skatten till noll för dessa anläggningar utan vi tycker istället att man i steg 2 skulle fokusera på att skapa förutsättningar för att ta tillvara på de riktigt stora taken. Det finns tex på stora sjukhus, lager och distributionslokaler.

Solelkommissionens uppfattning är att egenproducerad solel som används för att reducera fastigheternas elanvändning ska vara befriad från energiskatt. På samma sätt som andra typer av åtgärder för att reducera energianvändningen genom fönsterbyten eller värmepumpar. Det är inte fråga om traditionell elproduktion och utan ett sätt att reducera den el som tillförs från elnätet.

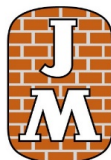
För anläggningar som är större än 255 kW, dvs inte småskaliga, men ändå inte storskaliga, skulle en ny lag enligt steg 2 i promemorians förslag vara positivt. En lag som efter ett EU godkännande ger en tidsbegränsad skattefrihet för dessa anläggningar skulle vara betydligt bättre än att som idag drabbas av full energiskatt från dag ett. Ett andrahandsalternativ för att skapa förutsättningar för solel på de riktigt stora taken är att styra investeringsstödet till dessa fastigheter genom att behålla stödnivån på 30 % och höja takbeloppet som idag är 1,2 MSEK till 3 MSEK.

Stockholm 2017-01-13

Johan Öhnell

VASAKRONAN

TelgeEnergi

SOLKOMPANIET